

ները կը յայտնենք եւ կը մաղթենք որ աւելի բարձր աստիճաններու արժանանայ այս ազնիւ երիտասարդը :

Հայ ազգն ո՛ւր որ ըլլայ՝ ցոյց կուտայ իր ցեղին բարձր կարողութիւնները , հիացում պատճառելով զինքը չըջապատող քաղաքակիրթ ազգերու : Ուրախալի երեւոյթ մըն է այս , զոր հպարտութեամբ կարձանագրենք :

Այս առթիւ՝ իրաւունքով կըսէ մեր համակրելի պաշտօնակիցը պ. Մ. Չերազ, թէ Հայերու այս տեսակ գործունէութիւնն ապացոյց է իրենց երախտագիտութեան՝ հանդէպ Վեհ. Մօզաֆֆէր-է-դ-Դին Շահի կառավարութեան :

ԲԱՐԵԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ

Որքան դժուար , բայց որքան գեղեցիկ է բարերարել : Ամէն զըժուարութեան վախճան գեղեցիկ չէ , կամ պմէն գեղեցկին ճամբան անհարթ չէ , բայց անգամ մը գեղեցկին բարձրութեանը հասած՝ պիտի տեսնենք թէ գեղեցիկն իր ետեւն ոչինչ կը թողու որ դժուար կարենայ կուշուի : Այն որ կը քալէ դէպի բարերարութիւն , կրնայ դժուար քալել , բայց երբ անգամ մը կանգ առնէ ու յետադարձ նայաւածք մը ձգէ , պիտի տեսնէ թէ իր քայլերովը զձած է լուսեղէն ճանապարհ մը :

Կուգէի հարուստ ըլլալ . . . բարերարելու համար , վասն զի անի գեղեցիկ է , վասն զի անի անհուն գոհունակութեամբ եւ անսահման շրճուանքով մը կը զովացնէ զրկեալին մօտը , վերելը կեցող դիպուածէն նպաստաւորութեան՝ հոգերով ու տաղտուկով պաշարուած միտքն ու հոգին , վասն զի անի ինկած , յաղթուած Արդարութեան եւ Հաւասարութեան պաշտպանն է :

Կուգէի հարուստ ըլլալ . . . բարերարելու համար , սկարին ուժ ու կորով ներշնչելու , ընտանիքին ուրախութիւն եւ երջանկութիւն մատակարարելու ու քիչ մը աւելի վեր լոյս ու խաղաղութիւն պարգեւելու համար համայնքին :

Տուէք հարուստներ , բարերարութեան դժուարութիւններու յաղթողներու թիւը ստուարացուցէք . . . , գեղեցկութիւնը պիտի միծնայ բարձրանայ , սարանայ , Նրնիկ այն ազգին որ այդ սարացած լեռնացած գեղեցկութեան հովանիին տակ կապրի :

Տուէք հարուստներ , կանխեցէք անի որ արքայութիւն կը պատրաստէ երկնքի մէկ խորշը անոնց որոնք բարիք են զորձած . շինեցէք

հոս , սա երկրագնդին իսկ վրայ իրական արդարութիւնը . անի այնքան
յաւիտեանական պիտի ըլլայ . որքան պէտք է տիեզերքին մէկ անկիւնը
մոռցողղնելու համար :

Տուէք հարուստներ . տայը առաքինութիւն է : Տուէք . եթէ կը
սիրէք , երկու ձեռքերով . Նազովրեցին ինքն իսկ չպիտի քարոզէր այսօր
մէկ ձեռքով բարերարել :

Կըսեն թէ այս խօսքերս Յոյներն աւելի լաւ կը հասկնան քան Հա-
յերը , եւ Հրեաներն աւելի լաւ կը հասկնան քան Յոյները : Ո՛հ , իմ
կոչս համաշխարհային չէ , ձեռքիս դրօշակը կարմիր միջազգային չէ . իմ
կոչս ես կողդեմ իմ ազգին , վասն զի հոն գանձեր կան պահուած :

Եթէ իմ պատուական ազգին կարօտութիւնը մեծ է , անոր ունեցած
առաքինութիւնն անսահման է :

Հաւատք քո կեցուցեն զքեզ :

ՎԱՇՏԱԿ

ՄԱՍՈՒԼԻ ԲԱԺԻՆԸ

Հ. Ա. ՂԱԶԻԿԵԱՆ, Նոր Մատենագիտութիւն : Վենետ. 1904 :

1883-ին ս. Ղազարի մամուլէն լոյս տեսած էր « Հայկական Մատե-
նագիտութիւն » անունով հատոր մը , որ մինչեւ նոյն տարին լոյս տե-
սած հայերէն գրքերու մէկ ցուցակն էր : Շատ բաներ պակաս էին այդ
հատորէն . եւ քնական էր , քանի որ առաջին փորձն էր : Հիմա իբրեւ-
րիշ կարեւոր հեղինակութիւններովը ծանօթ հ. Արսէն վ. Ղազարեան այդ
երկասիրութիւնը հիմնովին փոփոխելով՝ սկսած է նոր ապագրութեամբ
ի լոյս հանել . ճոխացած պատկերներով , մանրամասն տեղեկութիւննե-
րով , գրքի մը մասին ո՛ր եւ է թերթի մէջ լոյս տեսած քննադատական
ծանօթութիւններով , զանազան թերթերու մէջ լոյս տեսած կարեւոր
յօդուածներու . յիշատակութեամբ , եւ նոյն իսկ հայ հեղինակներու օտար
լեզուներով գրած երկասիրութիւններու ցուցումով : Մեզ զրկուած նմոյշ-
ները ցոյց կուտան , թէ ամէն կերպով կոտորեալ , խիստ գնահատելի
եւ շատ կարեւոր գործ մը պիտի ըլլայ հ. Ա. վ. Ղազարեանի « Նոր Մա-
տենագիտութիւն »-ը , Պիտի ըլլան սակայն մի քանի անխուսափելի սխալ-
ներ , անկախ Հեղինակին կամքէն . օրինակ՝ Արշակ Աւթունեանի հեղի-
նակութեամբ տարիներ առաջ լոյս տեսած « Տեղեկագրութիւն Հայոց
գաղթականութեան ի Մոլտո-Վալաքիա , եւն. » գիրքն իբր թէ ապուած
ըլլայ Ֆոքշան , ինչպէս կրեւելի նոյն գրքին վրան . հետեւաբար հ. Ա.
Ղազարեանն ստիպուած է ա՛յսպէս նշանակել իր « Նոր Մատենագիտու-